

Posudek disertační práce

Ivana Boháčová

Stará Boleslav – přemyslovský hrad v raném středověku
Svědectví archeologie

obsah:

1. Úvod
2. Topografie lokality
3. (5.) Záchraný archeologický výzkum 1988-2000
4. (6.3.) Geneze historického nadloží a geneze jeho archeologického inventáře (ve spolupráci s I. Herichovou)
5. (7.) Stavby raného středověku
  - (7.1.) Opevnění
  - (7.2.2.) Stavební podoba, nálezové kontexty a chronologie sakrálních staveb
  - (7.2.4.) K vybavení interiéru sakrálních staveb
6. Rámcový průvodce archeologickými prameny
  - (7.3.) Sídlištní zástavba
  - (8.) Pohřbívání
  - (9.5.) Předměty každodenního života v areálu přemyslovského hradu ve Staré Boleslavi
7. (13.) Keramika
8. Shrnutí dosavadních výsledků studia archeologických pramenů a náměty pro bádání budoucí
  - (14.) Topografie a základní horizonty vývoje raně středověké Staré Boleslavi
  - (15.) Stará Boleslav v raně středověkém přemyslovském státě

Předkládaná disertační práce vychází z rozsáhlých záchraných výzkumů, které v historickém jádru Staré Boleslavi probíhaly mezi léty 1988 a 2000. Na jejich vedení se dr. Ivana Boháčová zásadní měrou podílela. O terénních výsledcích, jakož i o vybraných otázkách staroboleslavské problematiky předložila několik zpráv, publikovaných u nás i v zahraničí (v Německu a Polsku). Celkový souhrn dané etapy staroboleslavské archeologie poskytuje sborník vydaný v roce 2003 v řadě *Mediaevalia archaeologica*. Dr. Ivana Boháčová se stala editorkou a hlavní autorkou tohoto objemného svazku, jenž svým krátkým odstupem od ukončení terénního výzkumu patří v našich podmínkách ke vzácným výjimkám. Předkládaná disertace přirozeně vychází ze zmíněné monografie a obsahuje ty kapitoly, jejichž jedinou autorkou je dr. Ivana Boháčová. Od celkového hodnocení disertační práce však tyto kapitoly nelze oddělit, na jejich zadání a koncepci se totiž zásadní měrou projevuje určující vliv hlavní autorky a editorky sborníku.

Staroboleslavský archeologický výzkum prováděný od roku 1988 patřil k záchraným akcím vyvolaným stavebními záměry, jeho strategii se ovšem alespoň v některých ohledech podařilo přiblížit výzkumu programovému, soustředěnému na určité závažné otázky. Od většiny výzkumů našich raně středověkých hradišť se na prvý pohled podstatně odlišuje. Nesoustředil se totiž jen na vybrané nálezové situace, ale velký podíl liniových staveb poskytl

rozsáhlou reprezentativní představu o archeologické situaci na akropoli i předhradí. Tento výsledek je u nás vzácný, určité srovnání najde asi jen na Libici, jejíž výzkum je však rozdroben do velkého množství nevelkých akcí.

V jednotlivých kapitolách staroboleslavského výzkumu přitahuje značnou pozornost fortifikační systém, k němuž patřila u nás nebývalá kamenná zeď spojovaná maltou. Její nález má samozřejmě značný význam, i když situace fragmentárně uchované zdi není jednoznačně posuzovatelná a na samostatnou studii čeká její zařazení do širších středoevropských souvislostí.

Jedna z podstatných částí předkládané práce se zabývá sakrální architekturou Staré Boleslavi, její podobou, stavebním vývojem a vnitřní výbavou (dlažbami atd.), jakož i vztahem k širšímu sociálnímu kontextu. Spolu s podstatným upřesněním představ o stávající raně středověké architektuře (o bazilice sv. Václava a kostelu sv. Klimenta) se podařilo doplnit výčet sakrálních staveb ve Staré Boleslavi.

V sestavě kapitol předkládané disertace zvláště připomeňme oddíl věnovaný raně středověké keramice, který se při charakteristice keramických skupin opírá nejen o makroskopické, ale i o mikroskopické hodnocení. S touto oporou otevírá cestu k cennému příspěvku ke studiu zásobování jednoho z raně středověkých center hrnčířskou produkcí.

Předložená práce Ivany Boháčové *Stará Boleslav – přemyslovský hrad v raném středověku* jednoznačně vyhovuje nárokům kladeným na disertační práce.

Doporučuji proto její obhajobu.

21. 12. 2005

doc. Jan Klápště